

Prezes NRA do Premiera i Ministra Sprawiedliwości: przyznanie wyłącznie sędziom prawa do zgłaszania kandydatów do KRS jest błędne

- **Przyznanie wyłącznie sędziom prawa zgłoszenia sędziego-kandydata na członka Krajowej Rady Sądownictwa jest niezrozumiałe, niczym nieuzasadnione i błędne - wskazuje Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, adw. Przemysław Rosati.**
- **Prezes NRA podkreśla, że w procedurze obsady Krajowej Rady Sądownictwa konieczny i pożądanym jest udział społeczeństwa obywatelskiego, jednostek naukowych oraz samorządów zawodów zaufania publicznego.**
- **Kształtowanie tego organu powinno mieć szeroki wymiar obywatelski, co zapewni silniejszą legitymizację działań tego organu, poszerzy odpowiedzialność za jego prawidłowe i transparentne funkcjonowanie, a przede wszystkim będzie wyrazem otwartości na współpracę ze społeczeństwem obywatelskim i zawodami zaufania publicznego, które realizują i chronią interes publiczny.**
- **Przed planowanym na dzień 20 lutego 2024 r. posiedzeniem Rady Ministrów Prezes NRA przesłał pisma do Premiera Donalda Tuska oraz Ministra Sprawiedliwości Adama Bodnara z negatywną opinią do projektu ustawy o zmianie ustawy o KRS, w zakresie zmiany listy podmiotów, którym przysługuje prawo zgłaszania kandydatów do KRS.**
- **Zgodnie z pierwotną wersją projektu prawo zgłoszenia sędziego - kandydata na członka Krajowej Rady Sądownictwa przysługiwało sędziom, a także Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Krajowej Radzie Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, organowi uprawnionemu do nadawania stopni naukowych w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie naukowej nauki prawne, a przede wszystkim grupie co najmniej 2 000 obywateli, mających prawo wybierania do Sejmu.**
- **Nowy projekt zakłada, że prawo zgłaszania kandydatów przysługuje wyłącznie sędziom.**

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa został opublikowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości po zakończonych konsultacjach publicznych i skierowany do dalszych prac legislacyjnych (projekt datowany na dzień 4 lutego 2024 r., nr z wykazu RCL: UD6).

Sprzeciwiając się nowemu rozwiązaniu, Prezes NRA przypomina, że w ciągu ostatnich 8 lat przede wszystkim obywatele, w tym adwokaci, radcowie prawni i niezależni sędziowie oraz niezależni prokuratorzy bronili konstytucyjnego prawa do niezależnego sądu, w tym niezawisłości sędziowskiej.

Adwokatura konsekwentnie stała u boku sędziów broniąc niezależności sędziowskiej i stawiając opór przeciwko zmianom wprowadzającym polityczną podległość sędziów. Środowisko sędziowskie, nagminnie w tym okresie oskarżane o polityczne zaangażowanie, z pełnym wsparciem Adwokatury i wolnych ludzi, polskich obywateli, udowadniało to, co jest także immanentną częścią Adwokatury, czyli apolityczność.

Prezes NRA zaznacza, że doświadczenie i historia podpowiadają, że optyka środowiska sędziowskiego na podejmowanie decyzji dotyczących powoływania sędziów we własnym gronie, nie jest rozwiązaniem optymalnym dla dobra wymiaru sprawiedliwości. Za optymalne rozwiązanie dla zachowania równowagi wyboru sędziów Prezes NRA uważa przyjęcie do wiadomości sugestii i ocen tych środowisk prawniczych, które aktywnie uczestniczą w postępowaniach sądowych. Bo właśnie

przedstawiciele tych środowisk przyglądają się na co dzień pracy osób, które piastują albo mają piastować stanowiska sędziego, czy to przy powołaniu pierwotnym, czy przy awansie. To adwokaci, radcowie prawni, prokuratorzy i przede wszystkim obywatele – strony postępowań na co dzień obserwują pracę sądów.

Prezes NRA wskazuje, że wymiar sprawiedliwości w dużej mierze jest determinowany działaniami i wyborami dokonywanymi przez Krajową Radę Sądownictwa. Dlatego w procesie obsady tego organu pożądanym jest udział społeczeństwa obywatelskiego. Kształtowanie tego organu powinno mieć szeroki wymiar obywatelski i zapewniony udział obywateli w procedurze jego kreacji.

Ma to zasadnicze znaczenie dla transparentności całej procedury kształtowania Krajowej Rady Sądownictwa i budowania obywatelskiej współodpowiedzialności za kształt wymiaru sprawiedliwości. Udział czynnika obywatelskiego zapewniałby nie tylko wspomnianą transparentność, ale także inkluzywność, a w dalszej perspektywie szerszą legitymizację działań tego organu i oczekiwaną w społeczeństwie obywatelskim odbudowę jego niezależności, znaczenia oraz powagi.

Prezes NRA postuluje także, by do procedury opiniowania kandydatów na sędziów zaangażować nie tylko przewidzianą w projekcie Radę Społeczną, ale także okręgowe rady adwokackie w stosunku do kandydatów zgłaszanych z obszaru apelacji, obszaru właściwości danej okręgowej rady adwokackiej. Dawałoby to gwarancję uzyskania najbardziej prawdziwego i rzetelnego obrazu przydatności kandydata do wykonywania zawodu sędziego i kształtowania tym samym niezależności wymiaru sprawiedliwości, jego wizerunku, autorytetu i odbioru społecznego.

Apelując do Premiera i do Ministra Sprawiedliwości o korektę projektu, Prezes NRA podkreśla, że w procedurze obsady Krajowej Rady Sądownictwa konieczny i pożądanym jest udział społeczeństwa. Kształtowanie tego organu powinno mieć szeroki wymiar obywatelski, co zapewni mocniejszą legitymizację działań tego organu, uczyni każdego z nas współodpowiedzialnym za jego prawidłowe i transparentne funkcjonowanie, a przede wszystkim będzie wyrazem otwartości na współpracę ze społeczeństwem obywatelskim i zawodami zaufania publicznego, które realizują i chronią interes publiczny.

[\(czytaj pismo do Premiera RP\)](#)

[\(czytaj pismo do Ministra Sprawiedliwości\)](#)

Warszawa, 19 lutego 2024 roku

Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

Po zapoznaniu się z przedstawionym opinią publiczną projektem ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (opublikowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości po zakończonych konsultacjach publicznych i skierowanym do dalszych prac legislacyjnych – projekt datowany na dzień 4 lutego 2024 r., nr z wykazu RCL: UDG) w związku z planowanym na dzień 20 lutego 2024 r. posiedzeniem Rady Ministrów, na którym przedmiotowy projekt ma być rozpatrywany wskazuję, że niezrozumiałe, niczym nieuzasadnione i błędne jest przyznanie wyłącznie sędziom prawa zgłoszenia sędziego – kandydata na członka Krajowej Rady Sądownictwa, w miejsce pierwotnie proponowanego rozwiązania. Jest to rozwiązanie istotnie szkodzące projektowanej regulacji, albowiem wyłącza udział obywateli, jednostek naukowych i samorządów zawodów zaufania publicznego w procedurze przedstawiania sędziów – kandydatów na członków Krajowej Rady Sądownictwa. Czyni to ten element procesu kreowania składu KRS ekskluzywnym, w miejsce inkluzywnego.

Przypominę, że zgodnie z pierwotną wersją przedmiotowego projektu prawo zgłoszenia sędziego – kandydata na członka Krajowej Rady Sądownictwa przysługiwało sędziom, a także Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Krajowej Radzie Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, organowi uprawnionemu do nadawania stopni naukowych w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie naukowej nauki prawne, a przede wszystkim grupie co najmniej 2 000 obywateli, mających prawo wybierania do Sejmu.



PISMO PREZESA NRA WS. NOWELIZACJI USTAWY O KRS

Przyznanie wyłącznie sędziom prawa zgłoszenia sędziego – kandydata na członka Krajowej Rady Sądownictwa jest niezrozumiałe, niczym nieuzasadnione i błędne.
W procedurze obsady KRS konieczny i pożądanym jest udział społeczeństwa obywatelskiego oraz samorządów zawodów zaufania publicznego.

www.adwokatura.pl

Przemysław Rosati
Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej